No. 217. 1835.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 12 September.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders der Stad BREDA,

gelezen rekwest van Petrus Johannes Jacobus van Bergen, inwoner dezer stad, om toestemming tot het oprigten eener *Koek- en Banketbakkerij*, in het huis staande en gelegen binnen deze Stad in de Veemarktstraat wijk A No. 514;

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824 (Staatsb. No. 19) aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrieken en trafieken, ten gevolge van beleide informatien de *commodo et incommodo*.

Brengen bij deze het door Petrus Johannes Jacobus van Bergen gedane verzoek, ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid aan de bewoners der huizen staande naast de op te rigtene *Koek- en Banketbakkerij*, om, ingeval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren; zullende het daarvoor worden gehouden, dat van de toestemming is gebleken, wanneer te dezen aanzien het stilzwijgen worde in acht genomen of de gegrondheid der bezwaren twijfelachtig mogt zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 10den September 1835.

DE ROY. Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de belgische afgevaardigden heeft gisteren de algemeene discussie over de bescherming aan de katoen-industrie te verleenen voortgeduurd, zonder echter veel bijzonders daarop te leveren dan alleen dat de minister van buitenlandsche zaken, de *Maulenaere*, op de vrage deswege door den heer *Rogier* gedaan, verklaarde, dat het van wege Pruisen edoe voor te den dezer dingsie die tegenwoordig de kamers bezig houdt, en waarvan hij bereid was een uittreksel te geven, indien de leden zulks verlangden. De heer *Gendebien* verlangde aan het eind der zitting, dat de algemeene discussie gesloten wierd, doch de kamer besloot tot het tegendeel.

Uit blijken van de weinige deelneming in den wedstrijd voor toonkunstenaars, welke te Brussel gedurende de vierde der September-dagen zouden gehouden worden, heeft men dan tenminste van inschrijving nog een veertien dagen verlengd.

— Te Antwerpen waren heden (10 *September*) genoteerd: Bank 100 ¼; 6. Metall. 102 ⅞; Sp. *Guebhard* 29; Perpet. 28¾, 29⅛, 28⅞; Cortes 26¾, ⅞, ¾; Uitgest 11¼, ¾; Nap. rent. 91; Sicil. 95; Rom. 5 100; Isr. te Kant. 96¾; Braz. 85½.

— De Londensche dagbladen van den 7den dezer melden weinig belangrijks. Aan het ministerie van buitenlandsche zaken werden voorigen dag eene talrijke vergadering van leden van het huis der gemeenten gehouden, die gewoon zijn het bestuur te ondersteunen. Heer *Russel* raadde hen aan, de wet op de municipale corporatien, zoo als die door de lords werd gewijzigd, goed te keuren, daarbij de kennis gevende dat men later gelegenheid zoude vinden de onbillijke bepalingen te doen veranderen.

Door de bisschop van Tamworth werd op den 4den dezer aan groot gastmaal aan sir R. *Peel* gegeven, en door deze eene redevoering uitgesproken, waarin hij te kennen gaf, welke verbeteringen hij zoude hebben ingevoerd, indien hij aan het bestuur ware gebleven.

— Te Londen van den 7den waren de fondsen genoteerd: de 3 pCt. geconsolid. 90¾; Portugal 8⅞; Spanje 41½; H. W. 8. 2½ pC. 54⅛; 5 pC. 102½.

— PARIJS, den 8sten September.

Volgens het *Journal de Paris* meldt eene order dagteekening van den 4den dezer van de Spaansche grenzen, dat Bilbao door twee-en-twintig bataillons karlisten wordt bedreigd. Den 3den is de kolonel *Cordova*, de broeder van den generaal, te St. Sebastiaan aangekomen. De Engelsche vrijwilligers hebben zich dadelijk ingescheept en zijn naar Portugalette vertrokken. Twee Spaansche bataillons volgen dezelfde bestemming. Deze zullen aan de overeenstemming handelen met 5000 man, van het korps van *Espinosa*, die zich te Balmeseda bevinden.

Dienaangaande dag hebben de karlisten aan den oever van de Bidasoa op de Fransche troepen gevuurd, zonder echter iemand te treffen. Men heeft hen met een twintigtal kanonschoten beantwoord.

Van den 3den dezer schrijft men uit St. Jean de Luz, dat de gemeenschap tusschen Bilbao en Portugalette geheel is afgesneden, en onderscheidene vaartuigen te vergeefs getracht hebben de rivier op te stoomen. De Engelsche hulptroepen zijn dadelijk uit St. Sebastiaan getrokken, om zoo mogelijk de bedreigde stad te ontzetten. Men wil dat de karlisten, die een talrijke magt hebben bijeengebragt, reeds eenen ernstigen aanval op de plaats hadden gewaagd. Te gelijker tijd hoorde men in de omstreken van St. Sebastiaan het geschut, en was dus waarschijnlijk de generaal *Pastor* slaande met den vijand slaags.

— Te Barcelona hebben zich in de eerste dagen dezer maand zonige afgevaardigden uit de verschillende gewesten, die zich tegen het Spaansch bestuur blijven verzetten, vereenigd. Men schijnt aldaar de onderlinge betrekkingen te willen regelen en tevens eene genoegzame magt op de been te brengen, om zoowel de troepen der koningin, als die van don *Carlos*, te kunnen weerstaan. De verschillende junta's, inzonderheid die van Barcelona, gaan intusschen voort, met in naam der jonge koningin te handelen, en geven in alle officiele stukken de plegtigste verzekering, dat zij de nationale vrijheid willen vestigen, onder het gezag van *Isabella II.*, wier regten tot den troon zij tot het uiterste zullen verdedigen.

— De onafhankelijke dagbladen meenen steeds dat het Fransch bestuur zich meer nog over den geest van onafhankelijkheid, die zich in de Spaansche provincien openbaart, dan over de voordeelen der zaak van *Carlos* bekwaald, verontrust. *De Temps* wil, dat men zeer geneigd zoude zijn een eene schikking, welke de belangen der jonge koningin met die van gemelden prins zoude vereenigen, het oor te leenen, en reeds in dien zin aan de Noordsche mogendheden eenige opening heeft gedaan.

— De Duitsche dagbladen melden onlangs, dat eene brochure, welke onder den titel van »*Blikken aan het Fransche volk, ter gelegenheid van de vijfde verjaring der Julij-omwenteling*," buiten 's lands het licht zag, door de tusschenkomst van Koning *Lodewijk Philips* zoude zijn geschreven. Op heugelijk bericht, wordt dit echter heden door het *Journal de Paris* tegengesproken.

— Men zegt dat de heer *Gustave Wailly*, door den minister van buitenlandsche zaken, tot voorzitter is benoemd van de commissie van censuur over de dramatische werken, die volgens de nieuwe wet op de drukpers zal worden ingesteld.

— Heden (8 *September*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kontant op tijd 107,40; 3 pCt. dito 79,85; op tijd 79,95; Nap. rentan kont. 97,65; op tijd 97,80; Sp. perpet. 30¾; 3 pCt. 20¼; Cortes, 30; Id. coupons 16¾; Uitgest. 12⅜.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 11den September.

In de *Utrechtsche Courant* leest men nog het volgend nader schrijven betrekkelijk de toekomstige vestiging der Militaire Akademie:

» Men verzekert, dat de generaal *van Hoff*, belast zijnde geworden een geschikt lokaal uit te zoeken ter vestiging der Militaire Akademie, daartoe het oog heeft laten vallen op het Paviljoen in den Haarlemmer Hout, en tot het doen van zijn rapport wacht op de terugkomst van Z. K. H. prins *Frederik*. Volgens sommigen, zou onder het bestuur van den generaal *van Hoff* de Militaire Akademie, die te Breda is geweest, hersteld worden voor de Genie, den Waterstaat en de Artillerie, zoodat de twee eersten wederom van het instituut voor de Marine zouden worden afgescheiden. Anderen echter willen, dat het geheele Instituut voor de Marine, zoo als het thans te Medemblik bestaat, van daar naar Haarlem zal verplaatst worden, en er slechts het onderwijs voor het wapen van de Artillerie zal worden bijgevoegd. Deze gronden zich benaderd op de koorsten, waarvan te Medemblik bestaat de militaire kweekelingen en de onderwijzers sukkelen, als op de geschiktheid van Haarlem voor eene Militaire Akademie, die alle wapenen met elkander vereenigd zijn, en anderdeels op de bezuiniging, welke door eene enkele militaire School konde worden behartigd, eene bezuiniging van welligt veertig of vijftig duizend gulden 's jaars.

Zoo wij ook sedert en zoo wij vermoeden van [illegible] zijn geworden, is er nog geen ontwerp voor de Militaire Akademie ingeleverd, en het nog geheel onbeslist, waar dezelve komen zal, en zelfs onzeker, welke plaats de meeste kans heeft.

— In de door den franschen minister te Brussel aan het belgisch bewind ingediende nota, betrekkelijk de bij de kamer van vertegenwoordigers thans aanhangige wet in 't belang der inlandsche katoenindustrie, door de commissie voor de nijverheid aan de kamer voorgedragen, wordt hoofdzakelijk gezegd, dat het fransch gouvernement met bevreemding de wijziging vernomen had, die men daarbij voorgeslagen heeft in het tarief op den invoer van buitenlandsche gefabriceerde katoenen; als welke negenoeg met een verbod van invoer gelijk stond; dat het vreemd klonk, dat een van beide partijen, die onderhandelingen geopend hadden voor het treffen van een in wederzijdsch belang daar te stellen handels-traktaat, staande die onderhandelingen, een hinderpaal in den weg ging stellen, die de bedoelde onderhandelingen ten hoogste bemoeijelijkten; wordt er voorts gedreigd, dat de aanneming van het ontwerp tot een eerst gevolg zoude hebben, dat de sluiting van een handels-traktaat tusschen beide landen genoegzaam onmogelijk wierd, en gezegd dat het gouvernement van *Leopold* maar weten moest, dat de belangen van éénen tak van nijverheid mogt voorstaan ten koste aan al de overige, terwijl ten slotte gesnhermd wordt met de mogenaamde gegronde hoop op het welslagen voor het treffen des bewusten traktaats, die de belgische commissarissen bij hun jongst vertoch uit Parijs in België hadden medegebragt.

— Men meldt uit Koblentz, dat op den 2den dezer maand te Zeltingen bij eenen bakker brand ontstond, waardoor een twintigtal gebouwen werden in de asch gelegd; men vreesde, dat twee personen, die vermist werden, in de vlammen zijn omgekomen; ook verscheidene soldaten, die hulp boden, ontvingen kwetsuren. Ook in het dorp Wassantkehmen, district Gumbinnen, zijn den 2sten der vorige maand 36 gebouwen verbrand, waarbij ongelukkiglijk twee vrouwen het leven hebben verloren.

— Uit Kalisch wordt van den 25sten Augustus het volgende geschreven: De keizer laat voor het verblijf van en de huisvesting van den koning van Pruissen alhier, een gebouw oprigten, dat in zijn uitwendig aanzien alsmede in de inrigting van binnen, volkomen gelijk is aan het paleis dat Z. M. te Berlijn bewoont. Te dien einde zijn met de grootste zorgvuldigheid al de kleine bijzonderheden van hetzelve uitgevorscht geworden en worden met naauwgezetheid hier overgebragt en uitgevoerd. Niet alleen zal de gezene wacht, welke in Berlijn voor het paleis staat er gevonden worden, maar zelfs zal de portier van het paleis te Berlijn worden afgehaald om bij 's konings komst zijne gewone dienst te verrigten. In de voorzaal zal hetzelfde personeel zich bevinden dat in Berlijn de dienst waarneemt. De keizer heeft dit denkbeeld met veel belangstelling opgevat, zorgt zelf voor de naauwkeurige uitvoering en verhangt zich over de verrassing, dewijl de koning van Pruissen daarvan wel niets vermoeden zal. — In het leger te Kalisch was den 25sten het voor hetzelve bestemde gedeelte der garde gezamenlijk ingerukt en had hetzelve reeds aan de wapenoefeningen deel genomen. — De nabij het legerkamp opgerigte schouwburg was van buiten geheel voltooid, en werd van binnen verder gezwind gemaakt; hij was van zulk eene grootte en pracht, dat dezelve tot een sieraad voor eene groote stad zou kunnen strekken.

— Statistieke opgaven doen zien dat de onder het toezigt van de administratie der mijnen staande stoomwerktuigen in Frankrijk, op het einde des jaars 1833 een aantal opleverden van 947, eene gezamenlijke paardenkracht hebbende van 14,746 paarden, wordende de kracht van elk paard op 75 kilogrammen geschat. Van deze stoomwerktuigen waren 759 in Frankrijk vervaardigd, 144 buitenslands en 44 wier fabrijk niet was bekend. Deze opgaaf toont aan, dat van al de jaren, van 1827—1833, het laatste datgene was, gedurende welk de meeste stoomwerktuigen zijn opgerigt, namelijk 150, waaronder slechts vijf van buitenslands afkomstig waren. Van de 905 stoomwerktuigen, wier fabrijk men was te weten gekomen, waren 334 van lage drukking en 569 van hooge drukking. Al deze stoommachines zijn in de laatste twintig jaren aangelegd. Het is gebleken, dat op dit oogenblik in Frankrijk ongeveg meer stoomwerktuigen van hooge, dan van lage drukking in werking zijn. Op den 1sten januarij 1834 telde men in Frankrijk 95 stoomvaartuigen, boven en behalve die in gouvernementsdienst. De door dezelve gebezigde machines zijn 118 in getal, waarvan 82 van lage en 36 van hooge drukking. Van deze 118 stoomscheepmachines, die eene vereenigde kracht opleveren van 3,480 paarden, zijn 54 van Fransch, 59 van vreemd en 25 van onbekend maaksel. Tegenwoordig staat het getal der in Frankrijk vervaardigde stoommachines tegenover die welke buitenslands vervaardigd worden gesteld, als 125 tegen 5.

— Het volgende is eene statistieke opgaaf der hospitalen in Frankrijk.

Men telt in het gansche land 1349 hospitalen en soortgelijke gestichten. Gedurende het jaar 1833 was de gesteldheid derzelve aldus: op 1 januarij 1833 bevonden zich 154,253 lijders in de hospitalen en gedurende dat jaar werden 425,049 personen in dezelve opgenomen, zoodat het geheel der behandelde patienten 579,302 bedroeg. Van deze verlieten 381,169 de hospitalen hersteld; 45,303 overleden in dezelve, zoodat 152,830 in behandeling bleven. De inkomsten dezer gestichten worden geschat omtrent dertig millioen franken en de uitgaven circa negenenveertig millioen franken te bedragen.

— In het Noord-Amerikaansche dagblad *Pittsburgh Advertiser* vindt men vermeld het volgende zeldzame voorbeeld van hoogen ouderdom:

„In deze stad wordt thans eene negerslavin vertoond, welke den buitengewonen ouderdom van 161 jaren heeft bereikt. Een gistermiddag (de dag in de maand julij wordt niet genoemd) bij haar afgelegd bezoek deed allen twijfel verdwijnen, dien wij vroeger ten harent opzigte hadden opgevat."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten September.

Sedert eenige dagen vertoonen zich hier enkele gevallen van *sporadische cholera*. Maar is echter nog al tamelijk gerust; omdat die ziekte zich meermalen in dit jaargetijde vertoond heeft, en het geene *Aziatische cholera* is.

— Er zijn hier wederom, ter zake van revolutionaire woelingen, twee personen in hechtenis genomen. Uit deze voortdurende arrestatien, zoo hier als in Luzern, blijkt het, dat het geregtelijk onderzoek naar die woelingen steeds met ijver wordt voortgezet.

— Het Nassausche regeringsblad heeft den 4den September eene verordening des hertogs openbaar gemaakt, volgens welke, ten gevolge der voorloopig gesloten overeenkomst, het vrije verkeer tusschen Nassau en de Staten der groote tolvereeniging, voor sommige koopwaren wordt opengesteld. Ten aanzien van andere, en bijzonder van de koloniale waren en den wijn, worden daarentegen de bestaande tolregten nog voorloopig gehandhaafd.

— Sedert den 1sten dezer zijn de Hessische standen weder vergaderd. Dezelve hebben in hunne eerste zitting over een voorstel der regering, betreffende de vaststelling van een provinciaal stelsel voor den bouw der wegen en het toestaan der noodige credieten daarvoor, beraadslaagd.

— De geheele Kurt-Hessische krijgsmagt trekt thans bij Kassel bijeen, tot het houden der gewone najaarsoefeningen. In Hessen-Darmstadt zullen, waarschijnlijk, ten besparing van kosten, dit jaar die oefeningen niet plaats hebben.

— De Zwitsersche landdag is den 25sten Augustus gesloten geworden. Algemeen wordt opgemerkt, dat die dagvaart rustig is afgeloopen, doch tevens weinig heeft opgeleverd, dat tot het welzijn der Zwitsersche belangen bevorderlijk kan zijn. Dit moeite echter niet aan de traagheid of zorgeloosheid der leden, maar aan de gebrekkige zamenstelling en wijze van beraadslaging geweten.

— De ter zake der kerkelijke geschillen buitengewoon opgeroepen groote raad van Aargau is den 31sten Augustus zeer talrijk bijeengekomen. Een berigt van den kleinen raad, over den strijd met den bisschop en de weerspannige geestelijkheid, werd gelezen en in handen gesteld van eene bijzondere uitsluitend vijfmansige commissie. Door den kleinen raad werd onder anderen de volmagt verlangd, om de wederspannige geestelijken van hunne tijdelijke bezittingen te ontzetten; dat de bisschop door de standen tot zijnen pligt zoude kunnen gebragt worden; dat de geestelijken, in handen van het hoofd des districts, eenen nieuwen eed van trouw zouden afleggen, enz. Omtrent een voorstel van eenige geestelijken uit het district Bremgarten, welke de herstelling der eendragt tusschen geestelijke en wereldlijke autoriteiten wenschten en voor zich om kwijtscheldiug verzochten, werd in de zitting van den 1sten tot de orde van den dag overgegaan.

— Te München heeft men den 5den September het kolossaal bronzen standbeeld ter eere van wijlen koning *Maximiliaan Joseph*, van de nabij gelegene jeugrietery, naar de plaats in de stad, naar het nieuwe slot, vervoerd, waar het moet worden opgerigt. Dit standbeeld weegt 126 centenaars en met zijn voetstuk en verder behooren 400 centenaars; de plegtige ontbulling moet den 15den October bepaald.

Door den koning van Beijeren is dezer dagen opper-stalmeester, prijheer von Washington, naar Aix-la-Chapelle afgezonden, met drie brieven aan de verzamelde Vorsten aldaar gerigt.

— Uit Bohemen wordt geschreven, dat de Keizer van Oostenrijk op deszelfs reize naar Teplitz met de grootste geestdrift overal ontvangen wordt, en de reis, even als die van wijlen Keizer Frans voor twee jaren, een waren zegetogt gelijkt.

— Tot den 31sten hadden zich in Tondo 8 cholera- en 7 sterfgevallen voorgedaan. In Racconigi was de ziekte aan het toenemen, en verbreidde zich daar ook meer omtrent. Te Cuneo telde men sedert den 26sten Augustus 1833 gevallen en 712 sterfgevallen. Te Livorno en Florence is het getal veel geringer.

Ten gevolge van een bevel uit Milaan uitgegaan, worden de vreem-

deliagen die uit het Sardinisch gebied komen, op de grenzen van Lombardije dan eene quarantaine onderworpen. Z. K. H. de aartshertog onderkoning heeft zich in 't laatst der vorige maand van Milaan te Bergamo begeven.

— Te Belgrado is de gewone post uit Konstantinopel van den 19den aangekomen, zij bragt nog het berigt der aankomst van vorst *Milosch* niet; ook hadden er verrijzenis toenemende; de handel gevoelde de uitwerking daarvan dagelijks meer en meer. Volgens berigten uit Ceres had de pest in Drama en Cavalla bijna geheel opgehouden. In brieven uit Macedonien werd van niets dan van troepen-marschen gesproken, welke troepen alle gezegd werden naar de zijde van Scutari te gaan.

— Volgens berigten wegens den staat van zaken in Opper-Albanien, over Triest ontvangen, was er, tegen het einde van julij, een gewapend vaartuig in de nabijheid der citadel van Scutari aangekomen. De pacha had, om de ontscheping van den voorraad en derzelfs transport naar de citadel te begunstigen, eene afdeeling van 500 man met de noodige paarden en transportmiddelen naar de kust afgezonden, welke, in weerwil van de geduurige aanvallen der insurgenten haren post tot op den 3den augustus handhaafde, zonder echter haren last om den proviand naar de citadel over te brengen, te kunnen uitvoeren. Op den 3den echter vielen de insurgenten, van een deel Albanie ondersteund, de vermelde troepenafdeeling met nadruk aan en behaalden, nadat omtrent 150 man gebleven en de overige omsingeld waren en zich overgeven moesten, eene volkomen overwinning. Dit verlies scheen den moed van den pacha gebeel ter zaken gelagen te hebben, waardoor hij daarop in een' brief aan de voornaamsten der stad op eenen wapenstilstand aandrong, zich zelven tot waarborg aanbood, met het voorstel de geheele bezetting der citadel, tot op 500 man, te laten aftrekken, en waarborg te geven voor het vergoeden der schaden sedert het uitbreken der vijandelijkheden. In eene dien ten gevolge gehouden vergadering der inwoners van Scutari werd echter besloten in den gedanen voorslag niet te treden, maar als grondslag van elke onderhandeling de overgave der citadel te stellen, en daarop werd nu het antwoord van den Pacha nog verwacht. Ofschoon deze naar allen schijn slechts tijd zocht te winnen, zoo kon het jongste ongeval hem toch tot toegeven geneigd maken, te meer, daar de Miriditen, ten gevolge van de herhaalde voordeelen der insurgenten aan deze zich weder meer hadden aangesloten.

In een nascbrift van dit berigt wordt gemeld, dat men een in voren vernomen had, dat het turksche hof de vlooten vereenigd met eenige transportschepen, troepen aan boord hebbende, aan de Albanesche kust was aangekomen.

— In den *Courrier de Smyrne*, van welke zijde gewoonlijk niet zeer gunstige berigten uit Griekenland gegeven worden, vindt men een schrijven uit Athene van den 14den julij, volgens welk de in den laatsten tijd in West-Griekenland uitgebroken onlusten dagelijks toe meer gewigt werden. Het was daar niet meer, zoo als de prins van den graaf *von Armansperg* wilde doen gelooven, eene partij roovers die de rijzigers overvielen en afgelegen woningen plunderden, maar het waren inzonderheid de hoofdmannen of zogenaamde Kapitanis, de voorheen wegens dienst overgegane strijders uit den vrijheidskamp, de dorpsbewoners, in 't kort, het volk zelf die ontevreden waren en eenen algemeenen opstand voorbereidden, welks leus zou zijn: „Slechts de Koning alleen met de constitutie!" Een bedenkelijk Griekenland's toestand echter ook, was hij toch niet hopeloos, daar de jonge Koning de liefde en toegenegenheid des volks te hoogen mate bezit; hij alleen kon de hoop der natie verlevendigen en het onheil afweren, indien hij slechts met vaste hand de teugels van 't bewind in handen nam, zich geheel op de Grieken verliet en Duitschen de omkleeding van vreemden regeerders.

In latere berigten uit Athene, van den 5den Augustus, door de Münchener *Politischer Zeitung* medegedeeld, wordt van het toenemen van den hoorengemelden opstand niet gesproken, maar integendeel zeer gehandeld over den staat van gezondheid in de hoofdstad. En zeker hijna geene krankzinnigheid in Athene was niet zoo tot ziekte aangegroeid was; ook bij de militairen werden zelfs Franken gevonden. De graaf *Armansperg* was ingelijks, schoon niet gevaarlijk, doorde koorts aangetast. Men schreef de intrekkende ziekten veel toe aan de buitengewone hitte, en ook ten deele aan de vele uitgravingen en het opbreken van de noodige politie-maatregelen ter herordening der ziekelijkheid. — In onlange tot organisatie van troepen naar Athene gezonden Zweedsche majoor graaf *Rosen*, was tot directeur van het artillerie-etablissement benoemd, hetwelk schijnt bevredigend te voldoen. — De nieuw benoemde franssche gezant, *Kolett*, zou den 15den Augustus naar Parijs vertrekken.

— Te Weenen waren den 7den September genoteerd: 5 pCt. Metall. 102¼; 4 pCt. 96; Bankactien 1312.

ENGELAND.

LONDEN, den 9den September.

Het Huis der Lords is, in de zitting van den 6den, ingevolge het voorstel van deszelfs commissie, hetwelk door den hertog *van Wellington* is voorgedragen, blijven staan op verscheidene veranderingen, welke het vroeger in de wet op de gemeenteraden gemaakt had. De burggraaf *Melbourne* gaf zijne sterke afkeuring te kennen wegens deze handelwijs der lords, en waarschuwde dat zulke tot treurige gevolgen kon leiden. Den volgenden avond heeft de graaf *van Devon* voorgesteld, dat eene bijeenkomst met het Lagerhuis mogt gehouden worden, ten einde van voornoemd besluit aan dit Huis kennis te geven. Die bijeenkomst heeft werkelijk plaats gehad, nadat vooraf de ministeriele leden van het lagerhuis (*gelijk door ons in onze laatste berigten, zie hierboven, reeds is gemeld*) aan het ministerie van buitenlandsche zaken eene afzonderlijke conferentie hadden gehouden, waarin de leden, op aanraden van lord *Russell*, verklaarden, zich aan de inzigten van het ministerie te willen houden en de bill, zoo als die door de lords veranderd was, onder protest nogtans tegen die veranderingen, aan te zullen nemen.

De bijeenkomst der beide Huizen, waarvan boven gemag gemaakt is, werd geopend met eene gematigde en duidelijke redevoering van lord *John Russell*. Hij wees daarin het verkeerde aan, dat er, zijns bedunkens, in het gedrag der lords gelegen was, doch betoogde dat de bill, ook zoo als zij nu was, nog weldadig zou werken, waarom hij hare aanneming aanbeval. Na verscheidene langdurige redevoeringen van de heeren *Hume*, *Duncombe*, *Wilde* en anderen, die allen protesteerden tegen hetgeen de lords hadden gedaan, en allen er op aandrongen, dat de bill slechts een huldebewijs (*instalment*) was, werd het voorstel van *John Russell* aangenomen, zoodat de bill, thans de goedkeuring van beide Huizen verkregen heeft, en hoe er over het gevolg, of dezelve zal blijven een paar dagen als wet worden afgekondigd. De ministeriele bladen zijn met dezen uitslag, waardoor de gevreesde botsing tusschen de beide Huizen is voorkomen, tamelijk tevreden.

Men verwacht de stelling, dat het Parlement morgen, door Z. M. in persoon, zal worden gesloten.

— De hertog *van Newcastle* is naar Portugal vertrokken. De prinses *de Joinville* is te Spithead aangekomen.

— Het ministeriele Avondblad verklaart, dat ons bewind het niet overeenkomstig met het belang van Groot-Brittanje beschouwt, dat andere dan Turksche oorlogschepen de Dardanellen doorzeilen, en dat het daarom gemeenlijk verlof vragen, hetwelk toe te staan ook overeenstemt met de oudere regeringsregels, dat behalve te doen. Laatstelijk was wel door den Britschen gezant een verlof tot doorvaart gevraagd, doch slechts voor eene stoomboot, *de Firebrand*, waarvoor de toestemming terstond was ingewilligd.

— Berigten uit de Vereenigde Staten, van den 10den Augustus, deelen mede, dat er vrij wat spanning heerschte over de aanstaande verkiezing van een president. In Baltimore hadden er eenige ongeregeldheden plaats gehad; veroorzaakt door samenscholingen, in het openbaar gehouden, ten voordeele der algehoele afschaffing van den slavenstand.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gec. 90⅝ à ½; Nederl. 2½ pCt. 54⅛ à ¼; ditto 5 pCt. 102⅝ à ⅝.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

In het *Pfennig-Magazin*, n. 120, van 1833, leest men het volgende belangrijke berigt, wegens het gebruik der stoombooten in Noord-Amerika tot het verbreken van het ijs in de rivieren gemaakt:

„In Noord-Amerika heeft men op eene nieuwe wijze van de kracht der stoomboten gebruik gemaakt. Te Baltimore heeft men eene stoomboot gebouwd, bestemd om voor andere vaartuigen met uit- en inloopen mogelijk te maken, als de havens door ijs versperd zijn. Deze stoomboot voert de naam van *Secours*, en is reeds sedert het begin van dit jaar in werking. Daar de genomene proeven, boven alle verwachting, gunstig uitvielen, zoo zal, in het vervolg, de handel-marine der Vereenigde Staten het groote voordeel genieten, dat hare werkzaamheid, ook in de koudste winters, niet zal gestoord worden. Bij de eerste proeve liep de *Secours* met een brik op het sleeptouw, de haven van Baltimore uit, en baande zich, met gemak, eenen weg door de bijna anderhalf voet dikke ijsschollen. Nadat de stoomboot de brik gelukkig in zee gebragt had, voer zij naar de haven van Annapolis, die insgelijks door ijs bezet was. Den volgenden dag voer zij eene andere stoomboot te gemoet, welke op denzelfden dag nog gelukkig naar Baltimore gevoerd werd. Maar het schitterendste bewijs harer kracht gaf de *Secours* op den derden dag, wanneer zij vier schepen te gelijk op het sleeptouw en door het ijs trok.

„Het uitwendige van de *Secours* wijkt van andere stoomboten af; haar voorsteven is zeer plat, en loopt stomp uit, en het gedeelte van den romp, die in het water gaat, heeft de gedaante van een spatel, zoodat zij niet tegen het ijs stoot, maar het opwerpt. Hare raderen, ieder over de 100 centenaars zwaar, zijn van hout en ijzer, en hebben zulk een geweldige kracht, dat zij het ijs verpletteren. Het ijs wijkt voor de drukking der boot zoodra zij daar over gaat, en wordt naar achteren onder de raderen gedreven. Men heeft eene dubbele verbetering toegelagen, om, in plaats

van deze verpletterende raders, andere te maken, welke het ijs in stukken zagen, en die alzoo eindelijk lager zouden kunnen zijn. Alsdan zoude eene machine van veel minder kracht dezelfde uitwerking kunnen doen, en vele kosten sparen."

Deze inrigting ware veelligt, met veel nut, in ons vaderland aan te wenden. En zoude het, voor een bekwaam werktuigkundige niet mogelijk zijn, aan de machines onzer stoombooten, door stangen, of anderzins, een werktuig met raderen aan te brengen, hetwelk eenige duimen voor de boot werkte en het ijs in stukken sloeg, hierdoor zouden alle stoomboten, met weinig kosten, tot het openhouden onzer rivieren en havens kunnen gebezigd worden, en groote diensten niet alleen aan onze scheepvaart kunnen bewijzen, maar misschien veel hut kunnen daarstellen bij hooge overstroomingen, in bevroren rivieren. (*A. H. Blad*).

Oude manier om melk langen tijd onveranderd te bewaren. — Daar in Engeland in de laatste tijden een octrooi verleend is voor eene nieuwe manier om melk langen tijd onveranderd te bewaren, zoo maakt de heer J. Elliot in het *Mechanics Magazine* n°. 608, op de volgende manier opmerkzaam, welke reeds in het jaar 1822 opgegeven werd, maar sedert in vergetelheid geraakt schijnt te zijn. „Men neme een aantal volmaakt zuivere en droge flesschen, en melke de melk niet in de gewone potten, maar in deze flesschen. Zoodra dezelve genoegzaam gevuld zijn, stoppe men de flesschen met goede kurken, welke men bovendien met draad of hars overdekt, gelijk dit bij de cider- en Champagneflesschen pleegt te geschieden. Hierna legge men op den bodem van eenen ijzeren of koperen ketel eenig stroo, en op hetzelve in rijen de met melk gevulde flesschen, tusschen welke men desgelijks eenig stroo brengt. Nadat dit geschied is, vulle men den ketel met koud water, hetwelk men langzamerhand tot kokens toe heet maakt; zoodra men echter het begin van het koken bemerkt, neme men oogenblikkelijk het vuur weg, ten einde de flesschen alsdan in den ketel zelven te laten afkoelen. De afgekoelde flesschen pakke men eindelijk met stroo of met zaagsel in manden of kisten, welke men op de koelste plaats van het schip brengt. Melk, die op deze wijze bewaard is geworden, maakte de reis naar West-Indie en wederterug, en was na dien tijd even goed, alsof zij versch gemolken geweest was.

Eenvoudige wijze om marokijnn vrouwenschoenen in gewone zwart leder te veranderen. — Zekere Elizabeth Gelnart vond zich, door de veelvuldige klagten, welke de Fransche vrouwen deden, dat het opperleder der marokijnen schoenen, die men thans algemeen draagt, zoo buitengewoon spoedig afslijten en onbruikbaar worden, gedrongen, om haren lijdensgezellinnen de volgende eenvoudige manier, om deze afgedragene schoenen in gewone zwartleder te metamorphoseren, bekend te maken. Men moet namelijk het marokijn leder rondom met puimsteen afwrijven, om hetzelve zijne vernisachtige korst te benemen, vervolgens moet men met een penseelkwastje eene oplossing van groen ijzervitriool er op strijken, welke door het galnotenzuur, dat in het leder voorhanden is, spoedig zwart zal worden. Van dergelijke tinten moeten, na elk regelmatig drogen, nog eene 2de, 3de en 4de opgelegd worden, waarna men ten laatste nog eene laag inkt er over strijken moet. Na deze behandeling kunnen de schoenen op de gewone wijze gewast of gepoetst worden.

Brons of gepolijst metaal in alle kleuren. — Tot nu toe heeft men het brons (gewreven metaal) alleen geel in verschillende manieren rood of kopenkleurig en wit; dan onlangs is het den bronsfabrijkant, heer J. G. Lauter in Nuremberg gelukt, ook alle andere kleuren in gewreven metaal te vervaardigen, hetwelk in zoo verre belangrijk is, als nu beelden en sieraden kunnen gemaakt worden, die eenen door de zon beschenen paauwenstaart evenaren.

Beursprys der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, den 10den September.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers 4 en h. u.
NEDERLAND. pCt.			
Werk. Schuld	2½	54 1/4	54 3/16	54 1/4
dito dito	5	101 11/16		
Uitgestel. ditto.				
Kansbill. dito.		23 15/16	24	23 15/16
Amort. Synd.	4½	93 3/4	93 13/16	
Dito dito.	3½	78 1/4		
Schatkistbill.	4			
Hand.-Maats.	4½			
Nieuwe Dito.	4½			
FRANKRIJK.				
Ins. Grootb.	3	79 13/16	79 7/8	79 7/8
ENGELAND.				
Dito p. 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Per R. E. Arms.	5	29 7/8	30 5/8	30 3/8
Dito *f* 1000.	3	18 1/2	19 1/2	19 1/4
Fransche Uitg.		12 3/8	12 7/8	12 7/8
Cert. B. Lond.	5	27 3/4	28 1/4	28 1/8
Engelsch Uitg.				
PORTUGAL.				
Obl. te Lond.	5			
Dito dito	5			
NAPELS.				
Certific. *L & B.*	5			
Dito *Fnle. & C.*	5			
Leen. Lond.	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope*	5			

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers 4 en h. u.
pCt.			
Dito 18 29	5	104 5/8		
Cert. dito 18 31	5	99 1/2	99 3/8	
Obl. te Lond.	5			
Cert. te Hagd.	5			
Ins. in Assig.	6	68 1/8	68 5/16	68 1/8
Certific. dito.	6			
POLEN.				
Aand. L. fl. 500		148	148 1/4	
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50.		104 1/2		
Neg. L. 1830.	4			
OOSTENRIJK.				
Aand. L. *f* 100.				
Dito dito 250.	4			
Metalliek.	5	99 1/2		
Dito L. gen.	5			
Dito	2½			
Obl. *Goll & C.*	5			
Dito	4	90 3/4		
Cert. Stadsb.	2½			
Ween. B. act.	2			
N. Ween. Aand.		69 1/2		
DENEMARKEN.				
Leen. te Lond.	3	76 1/4		
BRAZILIEN.				
Dito *Rotsch.*	5	86 1/2		
Russ. Fa. Aand.		500 Fr. *f*		

* * GETROUWD:

A. VAN DE WERK,
Notaris te Zevenbergen,
W. M. MIDDELKOOP.

CAPELLE, den 10den September, 1835.

Te Breda, bij BROESE & COMP.

* * Al wie eenig NARIGT weet te geven omtrent den persoon van ROELOF VAN WERSSEL, of diens Naastbestaanden, wordt verzocht daarvan zoo spoedig mogelijk opgave te doen bij den Advocaat Mr. C. F. DE BURLETT, te Amsterdam op de Heerengracht, bij het Regulierplein.

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,

ZIJN DE VOLGENDE GENEESKUNDIGE WERKEN VOORHANDEN:

Traité d'anatomie descriptive redigé d'après l'ordre adopté à la faculté de médecine de Paris, par *H. Cloquet*, docteur en médecine et professeur agrégé de cette faculté. 1 fort volume gr. in-8° avec un atlas de 65 planches in folio. . . . . » 10.—

Traité complet d'anatomie chirurgicale générale et topographique du corps humain ou anatomie considérée dans ses rapports avec la pathologie chirurgicale et la médecine opératoire par *A. Velpeau*, 1 vol. gr. in-8° avec un atlas de planches, in-4°. . . . . » 8.—

Dictionnaire de Médecine, de Chirurgie, de Pharmacie, des Sciences accessoires et de l'art vétérinaire par *P. H. Nysten*, sixième édition, 1 vol. gr. in-8°. . . . . » 4,50

Traité de physiologie pathologique redigé suivant les principes de la nouvelle doctrine médicale par *L. J. Begin*, 2 vol. in-8°. . . . . » 7,50.

Encyclographie des sciences médicales. — Réimpression générale des ouvrages périodiques sur ces sciences, publiés en France.

Il paraît chaque mois une livraison grand in-8° à raison de » 2,25

Recherches anatomico-pathologiques sur l'Encephale et ses dépendances par *F. Lallemand*, 2 vol. in-8°. . . . . » 4,50.

Nouveau système de chimie organique fondé sur des méthodes nouvelles d'observation par *F. V. Raspail*; 1 gros vol. in-8° avec 12 planches dont 6 coloriées. . . . . » 6,—

Nouveau élémens de chirurgie et de médecine opératoire, ouvrage contenant l'exposition complète des maladies chirurgicales et des opérations qu'elles réclament, par *L. J. Begin*, 1 gros vol. in-8°. . . . . » 6,—

Traité du cholera-morbus, considéré sous le rapport médical et administratif par *F. G. Boisseau*, 1 vol. in-8°. . . . . » 3,—

Observations sur les maladies des organes génito-urinaires par *M. F. Lallemand*, 2 vol. in-8°. . . . . » 4,20.

NEUMANN, von den Krankheiten des Menschen. — Specieller Theil, oder Specielle Pathologie und Therapie. 1e band — 4 Theile. . . . » 31,60.

Lehrbuch der Speciellen Pathologie und Therapie des Menschen, ein Grundriss der Praktischen Medecin für Akademische Vorlesungen, von *D. E. Cullaar*, 1 Theil in-8°. . . . . » 7,40.

Grundsätze zur Erkenntniss und Behandlung der Fieber und Entzündungen von Dr. *J. H. Rischoff*, 1 theil in-8°. . . . . » 1,60.

Handbuch der Kinderkrankheiten von *K. Rau*, 1 Theil in-8°. . . . » 3,60.

AVERILL, (C.) beknopte Handleiding tot de Operative Heelkunde, bevattende de voornaamste Operatien, zoo als zij door de beroemdste Heelkundigen van Europa thans verricht worden, uit vertaald en met vele bijvoegsels en aantwerkingen vermeerderd door *J. van Epen*. Met eene kopere plaat. Kl. 8°. 1829. . . . . f 2,—

CHELIUS, (M. J.) Leerboek der Heelkunde, naar de tweede uitgaave uitgetaald en vermeerderd door *G. J. Pool*, Med. Doct. 4 deelen in 8 stukken kompleet. 2de druk, gr. 8°. 1834 en 1835 . . . . . f 19,20.

MAYGRIER, (J. P.) Handboek voor de Praktische en Theoretische Ontleedkunde, naar de 4de uitgave uit het Fransch vertaald door *G. J. van Epen*, met eene Voorrede van *A. G. van Onsenoort*, 2 deelen, gr. 8°. 1824. . . . . f 5,50.

MOLL, (A.) Handboek tot de leer der teekenen van Grondheid en Ziekte (Semiologia Medica), 3 deelen met Aanhangsel, gr. 8°. 2de druk. 1826. . . . . f 15,—

MOST, (G. F.) Encyclopedisch Woordenboek der Practische Genees-, Heel- en Verloskunde. Naar de beste Bronnen en eigene ondervinding, in verband met andere practische Genees- en Heelkundigen, bewerkt. In 12 stukken kompleet. Met kleine letter compres gedrukt. Eerste deel, eerste stuk, gr. 8°. 1835. . . . . » 2,40.

RICHERAND, (A.) Nieuwe Grondbeginselen der Natuurkunde van den Mensch (*Physiologie*). Naar de 10de uitgave uit het Fransch vertaald door *A. van Expeuwen*. Twee deelen. Derde vermeerderde druk. Eerste deel. . . . . f 8,90.

ROSENTHAL, (F.) Handboek der Heelkundige Ontleedkunde, naar het Hoogduitsch door *A. van der Hout*. 1821. . . . . f 2,20.

STARK, (J. C.) Leerboek der Heelkundige Verbanden. Uit het Hoogduitsch vrij vertaald, verbeterd en aanmerkelijk vermeerderd door *A. van der Hout*. 3 deelen met 42 platen. 1818. . . . . f 9,60.

SVVEDIAUR, (F.) De Venerische Ziekte in alle hare Verschijnselen, Uitwerkselen, Aard en Geneeswijze volledig behandeld. Uit het Latijn vertaald en met Aanmerkingen vermeerderd door *G. Verrijn Stuart*, M. D. 2 deelen, gr. 8°. 1820. . . . . f 8,40

WINTER, (P. A.) Handboek der Heelkundige Volledige Verbeterde en vermeerderde uitgaave, door *M. Winter*, M. D. Lid van Z. D. H. den regerenden Vorst van Bentheim en Steinfurth, Badarts te Bentheim en Lid van onderscheidene geleerde Gendootschappen. Gr. 8°. 1834. . . . . f 4,80.

Magazijn der Ontleedkunde, of volledige verzameling van uitgekiesene afbeeldingen van het menschelijk ligchaam, naar de teekeningen van de voornaamste geleerden in dat vak, met eene uitvoerige verklaring van Dr. *Meckel*, vertaald en hier en daar vermeerderd door *S. J. Galama*, Hoogleeraar, bij inteekening in 4°. 75 cents in folio f 1,50, gekleurd in 4°. f 1,50 in folio f 2,—

Buiten inteekening, in 4°. 90 cents, in folio f 1,25, gekleurd in 4°. f 1,80, in folio f 2,50.

C. J. VON SIEBOLD, Handleiding tot de beoefening der werkmeijkunde. Verloskunde. 1 deel in-8°. . . . . » 1,80.

Boekdrukkers en Boekverkoopers.